

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

725.095.13

Szerző:

György István

Cím:

Új háztulajdonosok

Forrás:

Méghatározás

Idő

"1962"

Személy

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

1962. júl. 12.

A merre csak jár az ember az országban, új családiház-telepeket láthat. Valóságos családiház-városrészek ezek, szépítői a tájnak. Az arra haladó gyönyörködik az előtte tarkálló új lakótelepekben, s csak egy gondolata van: szépek ezek az új építkezések! De ha látná, tudná mindazt, ami előre rejtve van, elismerése még nagyobb volna...

A csepeli Csillag-telepen jártam a minap. Itt is elővarázsolódott egy ilyen új családiház-városrész. A már megépült házak között öt most készül egymás mellett. Egyenként két családnak, vagyis összesen tíz családnak készülő ikerházak ezek, a motorke-rekpárgyáriak csinálják, maguknak, egymásnak, közösen. Hajszálnyira egyforma lesz az öt ikerház, a tíz lakás, kívül is, belül is. A tíz család *szorgalma*, amivel minden délután és egész vasárnapon át dolgozik, az is egyforma, valóban beleadják teljes akaratukat, erejüket, nagy kedvüket, szaktudásukat.

Jelenleg még Posztó utca az utcájuk neve, s azt szeretnék, ha a régi elnevezést újjal cserélhetnék majd fel: *Pannónia utca* — ez lenne a megfelelő, mivel valamennyien a gyár *Pannónia-brigádjának* tagjai. Sok terv él legbelül ezekben az emberekben... Közös tervek és egyéniék. Valamennyi lakásban lesz villanybojler... Valamennyi házon megszűre pirosló cserépből lesz a tető... Valamennyi ház körül zöld színű a kerítés... Luter Gyula géplakatos egyéni tervében szőlőlugas szerepel, Herédi Józsefné hegesztőben virágoskert a ház előtt, Hodik György beállító lakatos különterve: fürdőmedence a ház mögött... S mutatják is az odavetődőnek a porlepet telken: itt lesz a lugas... amott a fürdőmedence... Szépek ezek a távolabbi tervek... De az még szebb volna talán, ha a szemlélődő elé levetítenék: honnan, hogyan jutott idáig ez a gárda. Luterék egy mosókonyha-lakásban álmodtak egy ilyen házról, s ott spórolták össze évek folyamán nagyon nehezen a 30 ezer forintot, amelyet azután a bank kölesönképpen kiégszített annyival, hogy az építkezéshez hozzáláthassanak, befizethessék. S a többieknél is így volt. Herédiék a spórolás nehéz időszaka alatt magukra alig költöttek, s csak a gyerektől nem vontak meg semmit. Salamon István lakatosék két másik családdal éltek együtt egy kis lakásban. Hodikék albérletben laktak. Lőrök Sándor motorszerelőnek sem volt megfelelő lakása, így az asszony vidéken, tőle távol él, még nem is látta az épülő házat, csak a levelek szép, részletes leírásaiból ismeri azt, s majd csak ha minden, de minden a helyén lesz az új otthonban, akkor táviratozik az asszonynak...

A ház születése újfajta életet kívánt, követelt. Vass István motorszerelő például szenvedélyes motoros, fotós és horgász volt — lemondott minderről, eladta a motorját, a fényképezőgépét, s

még a horgászfelszerelését is, mivel szüksége volt a pénzre, s az idejére is. S míg formálódott a ház, kiderült, mi lakozik az emberekben... Egyesek pedig, míg magasodott a ház a Csillag-telep homoktengerén, egy kicsit együtt nőttek a házzal... Mialatt Vass István négy hónapig katona volt — a többiek helyette is dolgoztak, az ő házán is. Mialatt Bede Károly marós beteg volt — a többiek még nagyobb erőt és még több időt fordítottak a munkára. Hát ez az, amit nem láthat a szemlélődő...

S azt sem látja, azt sem tudja a szemlélődő, hogyan születnek szerte az országban az új családiház-lakótelepek boltjai. Csak azt állapítja meg: takarosak ezek az új boltok. Ezeknek az üzleteknek a története pedig csaknem olyan szép, mint a házaké, és születésük nem utolsó sorban az új háztulajdonosok nevéhez fűződik. A Komárom megyei bányászok kezdeményezték... megvolt a családiház-lakótelepük, de bolt egyelőre nem volt „betervezve”, s ők nem akartak egy-két kilométert gyalogolni vásárláskor. Nemigen lehetséges a gomba módra szaporodó, hol itt, hol ott előbukkanó, terebélyesedő lakótelep mindegyikére egy-egy üzletet hivatalosan, gyorsan tervezni... Összeadták hát az új háztulajdonosok, s megcsinálták ők, hétköznap délutánonként és vasárnapokon át, állami vagy tanácsai pénz is segítette őket. Hogy mennyire „saját ügy” az ilyen bolt, azt mutatja, hogy Komárom megyében két rövid hónap alatt négy ilyen üzlet épült, s a *bányászasszonyok* a megnyitó ünnepség alkalmára virágágyakkal telepítették körül új üzletüket. A Komárom megyei új háztulajdonosok voltak az első sajátbolt-építők, de hamarosan ugyanúgy, délutánonként, vasárnaponként csinálták meg üzletüket Heves, Fejér, Somogy, Tolna és más megyék új háztulajdonosai is. A Belkereskedelmi Minisztériumnak annyira megtetszett a dolog, hogy praktikus, ízléses *terveket* készített a családiház-lakótelep üzletépítéséhez, a Tervhivatal pedig jelentékeny *pénztámogatással* nyilvánította helyesését. Meglehetősen rövid idő alatt így épült fel a családiház-lakótelepeken szükséges üzletek 45 százaléka, s az idén már mintegy 120 ilyen bolt épül.

Ott voltam a minap a budapesti, II. kerületi családiház-lakótelep új üzletének felavatásán. Egy új háztulajdonos-üzlet-építő kislánya szavalt, s a teljes számban megjelent háztulajdonosok ünnepi öltözetben nyitották meg boltjukat. Majd megkezdődött az árusítás, s a zsúfolt üzletben nem tolongtak, hanem egymást tessékelték előre a vevők, újabb parányi jeleként annak, hogy *az együttes munka* milyen közel hozza egymáshoz az embereket!

György István